

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 300 Lei. — Șase luni 150 Lei. — Trei luni 80 Lei. — Pentru străinătate un an 600 Lei. Pentru America 4 Dolari.

Ziarul apare Marțea și Vinerea

Prețul inserțiunilor: un gir pe 5 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori neîncercate se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Dela Stockholm

În legătură cu punctul al doilea din programa conferinței: Raporturile bisericii față de problemele economice și industriale ale prezentului, I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae, ca reprezentant al bisericii ortodoxe române la congresul din Stockholm, a făcut, în ședința din 21 August următoarea comunicare:

Discuțiunea asupra punctului al doilea, din programul conferinței noastre, se apropie de sfârșit. Cuvântările rostite până acum, s'au referit, toate, exclusiv la raporturile bisericii față de problemele industriale ale timpului nostru. Aceasta se explică prin faptul, că stimuții purtători de cuvânt, care m'au precedat la această tribună, sunt cu toții cetățeni ai unor state cu industrii mari.

Permiteți-mi, vă rog, să invit atențiunea d-voastră acum la o mică excursie printre întinsele câmpuri aurite ale unei țări agrare. O astfel de țară este patria mea România, a cărei populațiune constă în număr covârșitor din micii proprietari de pământ țărani. Aceste proprietăți țărănești au fost sporite ca număr și întindere printr-o mare reformă agrară, introdusă prin lege de stat și aplicată cu bun rezultat în cei dintâi ani după război, când domeniul acesta era încă puțin studiat și, prin urmare, România n'a putut să se folosească de experiențele altor state.

Consecințele reformei agrare

Alături de alți factori, ca vechea noastră cultură populară și profunda influență religioasă a bisericii asupra maselor populare, reforma agrară a contribuit la evitarea primejiei bolșevice în țara noastră. Căci țăranul, mulțumit cu bucată sa de pământ, nu e accesibil pentru ademâniri comuniste. Sunt în măsură să afirm, că nici în prezent și nici în viitorul pe care-l putem prevedea, statul nostru nu este amenințat de vre-o primejdie interioară a catastrofei comuniste, deși avem granița comună cu Rusia.

Consecințele acestei reforme, la care biserica a cooperat cu plăcere, s'au repercutat și pe tarâmul larg al vieții religioase și morale.

Declarând proprietatea ca funcțiune socială, a fost un postulat al dreptății, ca pământul să fie dat în proprietatea acelor care îl cultivă cu trudă în sudoarea feței lor. Această dreptate împaciuitoare a întărit în sufletul clasei țărănești ideea, că omul nu este decât un chivernisitor al bunurilor materiale și că proprietatea nu este numai un drept, dar și o înaltă datorie morală.

Dătorii de pâine

Noile reforme agrare, au contribuit și ele ca să se înalte conștiința valorii și a demnității personale a cultivatorului de pământ, ear prețuirea muncii libere a căpătat o importanță morală superioară.

E de sine înțeles, că și marii proprietari, ale căror proprietăți au fost simțitor reduse, trebuie să se simtă obligați a considera pe țăranul muncitor ca cinste, ca pe producătorul care, cooperând cu darurile cerului, dă pâinea cea de toate zilele pe seama tuturor. Astfel se înstăpânește împreună viețuirea armonioasă și solidaritatea morală între diferitele pături sociale ale poporului.

Procesul vieții spirituale decurge în alt chip în sufletul cultivatorului de pământ decât în al muncitorului care-și petrece viața în sgomotal asurzitor al roților și mașinelor din fabricile marii industrii. El stă sub influența unor motive interioare și a unor împrejurări exterioare diferite. Principiile și ținutele finale ale păstorilor de suflete sunt, ce e drept, în ambele împrejurări aceleași, dar aplicarea lor practică și metodele trebuie să se acomodeze cu deosebirea de situațiuni.

Sufletul rustic

În primul rând predica, pentru țăranii cultivatori de pământ, trebuie să fie simplă și concisă ca natura însăși, bogată în icoane și luminoasă, ca viața sub cerul liber al lui Dumnezeu. Trăind în sânel naturii-mame, viața țăranului agricultor este împletită în ritmul aceluia și trebuie astfel povăit ca din cadențele lui să poată izscădi marile mistere ale Atotputernicului Creator și Providența plină de iubire a unui părinte ceresc, către toți fiul tăi. Când după cele 7 zile de muncă oboșitoare ale săptămânii, în ziua Domnului tot satul se găsește în biserică și urmărește sfânta slujbă care simbolizează toate momentele mai însemnate din opera mântuirii, atunci în fața acestei mulțimi impresionată de o profundă evlavie, parabolele despre sămânțuri, despre secerători, despre Păstorul cel bun și celelalte neîntrecute pilde ale Scripturii, capătă viață și grai și o semnificație de actualitate, ca și când în clipa aceea și a-nume pentru cel ce o ascultă s'ar fi coborât din cer la dânsii înțelepciunea izbăvitoare a Mântuitorului. Asemenea emoții cu greu îi va fi dat să le trăiască muncitorul din fabrică.

Dar aceste referințe de trai, ale unui popor agricultor, trebuiesc prelucrate cu înțelepciune și valorizate în sens religios-moral, de către păstorii de suflete.

Muncitorii din fabrici

Se anunță însă și la noi marile probleme industriale și îndatoririle ce izvorăsc dintr'insele pentru păstoria de suflete a muncitorilor din fabrici și a celor din orașele mari. Va suntem foarte mulțumitori pentru prețioasele îndemnuri, pe cari le-am primit, pentru soluționarea acestor probleme.

Totuși, mie mi se pare că există o oarecare deosebire de concepții între biserică noastră și a d-voastră. D-voastră aveți charisma de a analiza cu temei această lume, care, pentru noi, nu este decât umbra realității celei înalte.

Adevărul deplin cred că și în acest caz se cuprinde în contopirea ambelor concepții. Astfel, vom sluji prin cele trecătoare celor netrecătoare și vom preamări pe cele netrecătoare prin cele trecătoare.

Dumnezeu să binecuvinteze străduințele tuturor deopotrivă și să facă ca din această conferință ecumenică să izvorască un adevărat duh ecumenic creștinesc și să se reverse peste întreaga lume.

Suveranii în Basarabia. M. Sa Regele Ferdinand, stăpânitorul înțelept al țării întregite, a inaugurat în 8 I. c. expoziția din capitala basarabeană, Chișinău, unde frații noștri din Basarabia ne arată bogățiile și trecutul țării lor și dovedesc, prin expoziția organizată acum, dorul de muncă și ordine ce domnește în poporul moldovenesc desrobât. Suveranul a fost însoțit în drumul Sîu de M. Sa Regina Maria și de tinerele vârstare ale dinastiei.

Alurările „Unirii”. Confrății blăjeni revin mereu la chestia «parității» între fiii celor două biserici românești. De-o parte se bucură mult că la Reghin, cu prilejul alegerii comitetului Asociației, Blajul «a mai câștigat în acest comitet pe lângă cele 3 locuri avute, încă alte 3 locuri»; de altă parte își manifestă îngrijorarea pentru realizarea de președinte a dlui Goldiş, alegere care «a trezit unele nedumeriri», — (îrește, nedumeriri în capetele clarissimilor cu mintea nu prea clară). A cere însă paritate, — adică egalitate, între fiii «celor două biserici românești», dintre care una are în țara întregită 14 milioane de credincioși, ear cealaltă un număr cu desăvârșire dispărent, — e ridicol din cale afară. «Paritatea» n'are s'aducă jigniri dreptății, — cum se făcea pe vremea robiei, — și cum din nenorocire s'a făcut și acum la Reghin prin înălțurarea din comitet a dlui: Dr. Ios. Blaga, Tr. Scorobet, Dr. V. Stan, precum și a unicului reprezentant al muncitorimii industriale, dl G. Popoana.

Di raportor al preaputernicei comisii de candidare Dr. O. Ghibu, n'ar avea bunăvoință să ne arete, care motive au determinat comisia să lase afară pe numiții frunțași ai bisericii și școlii noastre din comitet?

Opinia publică așteaptă această lămurire.

In mers spre biruință...

— Sfințirea Casei de rugăciuni din Iscroni —

Studiul situației de azi a credincioșilor noștri din Valea Jiului, ca și desvoltarea ei istorică, prezintă interes deosebit și arată unele aspecte cunoscute. Căci nu poți rămâne imposibil urmând înaintarea ortodoxiei dela Petroșeni până la Lupeni în ultimele două trei decenii — sub blanda păstorie sufletească plină de devotament a fecitului Avram Stancu, și nici nu poți să treci fără uimire când constăți, că astăzi întâmpini încă atâtea piedeci în calea religiei dominante. Cu toate acestea, se desprinde realitatea neluioinică: sântem în progres.

Intensitatea pe care iupta noastră religioasă o a primit dela îndemnul faptelor, dela avântul vorbirilor, dela căldura scrisurii și dela convingătoarea siguranță a sfaturilor întime ale I. P. S. Sale Mitropolitului nostru, lasă urme, arată roade. Una dintre acestea este și locul de închinare, pe care l-am câștigat și sfințit în 23 August a. c. în comuna Iscroni, numită și *Bărbăntul de jos*.

Filia aceasta a aparținut cândva, cu întreg Jiul românesc, parohiei Petroșeni. Apoi, cu desvoltarea putericească parohiei din valea acestui râu, a trecut la Vălcău, iar azi a rămas Aninoasei, de care e mai aproape. Vrednicului paroh al acestei comunități creștinești și dărește filia Iscroni și organizarea, ba chiar și ajungerea în posesiunea unei realități de mare preț.

Căci pâr. *Emilian Sinea*, făcând raport P. V. Consistor despre situația ortodoxilor din comuna Iscroni și primind ordin să aducă viața religioasă a credincioșilor noștri în alvia organizației bisericești, s'a apucat de lucru. În cursul stabilirii tuturor fiilor bisericii noastre, pâr. Sinea a dat peste un suflet pornit spre jertfă pentru mărirea lui Dumnezeu, suflet care a mai făcut sacrificii pentru biserica din Petroșeni și pentru altele: este dl *Marcu Bozici*. Deși dsa locuiește în Livezeni, dar având ca proprietate — dimpreună cu dl *Nicolae Comșa*, târgu-jian originar din Saliste, — moșia trădătorului conspirator Mader-spach din Iscroni, a cedat o casă potrivită din mijlocul satului, pentru scopurile creștinești ale ortodoxilor din comună. Spărgând încă două uși în păretele care despărțea cele două camere ale clădirii și donând încă vro câteva mi pentru cumpărarea obiectelor necesare, dl Bozici a devenit cititorul noii biserici. Pentru înzestrarea lăcașului de închinare au mai dăruit societatea «Petroșeni» o masă și două sfeșnice, iar familia pâr. I. Duma crucea de pe casă, fața de masă de pe sfântul preot și două icoane.

Impodobită apoi frumos cu flori și cu verdeață de familie pâr. Sinea, noua casă de rugăciune a fost sfințită de Pâr. Dr. Corneliu Popescu, administratorul protopopes al tractului Jiului, asistat de toți cei nouă preoți ai noștri din Valea Jiului. Răspunsurile le-a dat, cu multă sim-

țire, corul bisericii ortodoxe din Petroșeni, condus de profesorul de liceu U. Boga, — cor care în timpul din urmă a avut câteva producțiuni bine apreciate. Public a fost mult prezent, cei din Vălcău au venit cu steaguri, — și dacă e să regretăm ceva, este împrejurarea că propaganda pentru alegerile membrilor camerelor agricole a împiedecat participarea multor șefi de autorități. Cu toate acestea, am remarcat prezența delegațiilor administrației, siguranței, jandarmeriei, serviciului de recepție a cărbunilor, căilor ferate, societății «Petroșeni», și a altora.

Predica Pâr. protopopului, care roagă pe Dumnezeu să aibă deschis ochii. Său asupra «acestei case, și a Pâr. Sinea, cu istoricul înfăptuirii evenimentului zilei și cu mulțimile pentru donatori, au făcut impresie profundă. La sfârșitul slujbei a vorbit Pâr. I. Duma, lămurind pentru mulțime (în care erau și mulți din vechiul regat) originea «uniților», arătând lipsa unei baze morale la obârșia schismei și rugând pe Dumnezeu ca să binecuvinteze pe poporul său cu «împreunarea credinței» strămoșești.

La masa comună au vorbit: P. Cucernicul Protoclerului pentru M. Sa și pentru I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae, — Pâr. I. Rusan pentru Părintele Dr. C. Popescu, Pâr. V. Șandru pentru autorități, Părintele S. Suciu, decanul cu multe merite al preoției locale, amintind pe răposaii colegi și urând sănătate celor vii, și Pâr. Sinea, care mulțumește tuturor de sprijin și promite muncă fără preget în noua fașă de viață a Domnului. Pâr. I. Duma învie trecutul de colaborare sârbo-română pentru înaintarea ortodoxiei, dela călugărul Nicodim, întemeietorul Vođiei, Tismanei și Prislopului, până la dania Bozici-Comșa de azi.

În aplauzele furtivoase ale celor de față dl *Marcu Bozici* anunță, că donează de uric o luncă din mijlocul comunei (circa 800 stânjini pătrați) pe seama parohiei ortodoxe din Iscroni, ca să slujească pentru clădirea bisericii și a casei parohiale.

În sfârșit părintele asesor Dr. Seb. Stancu, întâmplându-se să nimerescă cu familia în Bărbănti, ca fiu al ținutului acestuia, dă povețe colegilor săi privitor la lupta și stăruința pe drumul apucat, sfătuindu-i să nu se descurajeze pentru eventualele greutăți.

Cântări naționale ale corului și două ale preoțiilor au colorat și această parte a serbării, căreia un toast al dlui N. Popescu, șeful serviciului de siguranță și un foarte bun cântăreț bisericesc, i-a dat o clipă de profundă emoție. Cred că acest praznic modest al ortodoxiei jiene, al curatei colegialități și al înălțării unei conștiințe luptătoare și de jertfă, ne va rămânea neuitat pentru multă vreme.

Dumnezeu să fie cu noi!

Correspondentul.

Excedente morale

Sub acest titlu, ziarul *Universal* aprețiază congresul dela Stockholm, prin următoarele cuvinte:

Din numeroasele dări de seamă ce am publicat despre congresul universal creștin din Stockholm, s'au desprins în primul rând două lucruri.

De astă dată n'a fost vorba de un congres cu caracter profesional, spre a se aviza la mijloacele cele mai sigure pentru ridicarea prestigiului și mai ales a veniturilor unei profesii. Nu a fost nici chiar o adunare literară sau științifică, ieșită din ideea de a se da impulsul unui anumit gen de producțiuni de utilitate mai mult sau mai puțin mondială. Arcopagul dela Stockholm s'a așezat pe treapta cea mai de sus și a judecat stările prezente din cel mai înalt punct de vedere, din acela care a fost tot mai neglijat în timpul din urmă, din cauza materialismului dominant și progresiv. În aparență congres de clerici, el a fost în realitate un susținut și complex schimb de vederi al lumii teologice, ceea ce nu este tot una. Ceva mai mult, lărgind sfera acestei noțiuni, împunătoare adunare din capitala Suediei a luat proporțiile unei conferințe internaționale a științelor morale, căci rareori s'a afirmat o așa hotărâtă preocupare de tot ce ar putea aduce pacea reală, în înțelesul liniștii sufletești, pe pământul unei lumi d'anc sbuciumate, după cum rareori s'au emis atât de luminoase învățăminte pentru apropierea indivizilor, în scopul apropierii popoarelor. Desbaterile s'au ridicat pe de-asupra frontierelor de eri și a frontierelor de astăzi, au omis tot ceea ce desparte, și au reținut numai ceea ce unește, cu gândul spre polul moral unanim recunoscut, către care se îndreaptă suprema speranță în ceasurile cele mai grele. Să nădăjduim că din calmul, din cugetarea și din acțiunea dela Stockholm va rămănea ceva în sprâjinelor dorinței generale de mai bine. În orice caz, optimismul poate găsi mai multă învioreare în această direcțiune, decât în unele domenii ale politicii internaționale. Căci «bucățile de hârtie» semnate astăzi nu ar fi exclus să fie violate mâine, câtă vreme căutarea înțelegerii dintre state nu va merge paralel — ba chiar nu va fi precedată de aproape — de educarea sufletului popoarelor în spiritul împăciuitoare dictat de interesul umanitar internațional, nu de spiritul agresiv, inspirat de sovinișmul prin definiție provocator. Dar, lumea continuă să suferă sub această paradoxală amenințare: provocatorii de eri legitimându-și dreptul la revanșă contra rezultatului la care au ajuns.

A două multumire, este chipul cum s'au înfățișat în acest congres universal teologii români. Să nu uităm că, din punct de vedere creștin ortodox, strălucirea care culmina în coroana farului Rusiei, a trecut asupra Suveranului

FOIȘOARA

„Varava“

— Un nou „Quo Vadis“ —

Părintele econom și profesor, parohul *Ludovic Cosma*, dela biserica Sf. Împărați din Galați, ni-a făcut neprețuit serviciu traducând și tipărind în editura Institutului «Galații noi», după o traducere rusă, cartea romancierii engleze *Maria Corelli*: «*Varava*», o istorisire de pe timpul lui Hristos.

Varava este tâlharul liberat după obiceiul iudeilor de sub pedeapsa de moarte cu prilejul Paștilor, și în locul căruia iudeii au obținut dela Pilat condamnarea lui Isus. Autoarea utilizează acest personaj pentru a face martor ziller din urmă ale Mântuitorului, procesului, condamnării, patimilor și crucificării Lui. El face să asiste înmormântării și minunii învierii și, prin aceasta convertit la credință, îl poartă ca martor prin Galileea, de vorbă cu apostolii, cu Maica Domnului și cu Iosif bărbatul ei. Deplin convertit și aruncat în temniță, el moare fericit, știind că a deslegat obsedanta problemă a vieții lui: *îstă a Isus Dumnezeu?*

Varava servește autoarei numai ca o coincidență, pentru ca prin el să arunce, o minută de viață lumina istorică asupra tuturor episoadelor care au precedat și au urmat răstignirii Mântuitorului. O bogăție neistovită de informații istorice și arheologice, cum în povestiri de acest gen numai Sienkiewicz a utilizat în

«*Quo vadis*» ul său, cu splende de caracterizări ale personajilor istorice, îmbinate cu o măiestrie, captivă și plastică descriere a diverselor episoade, — care, cele mai multe, nu se deparțiază de loc de textele și informațiile evanghelice, iar cele care sânt inventate întră aproape todeauna în deplină și armonică consonanță cu celelalte, — fac din această carte nu numai o fermecătoare lectură, dar și o magistrală conturață și reliefață icoană, din care epoca lui Hristos apare viu colorată, cu lumea, viața, credințele și îndoilele ei. Nici un film nu i-ar putea zăgrăvi cu atâtea putere evocatoare această epocă. Procesul, patimile pe cruce, scena răstignirii, cu toate amănuntele evanghelice se înfățișează ochilor noștri plini de viață, de realitate: vezi, auzi, înțelegi poporul înfărtat de Calafia; la picioarele crucii Maica Domnului, sprijinită de femeile mironosițe; centurionul Petroniu, cu soldați romani, ținând în frâu mulțimea; ascuți desprinzându-se în mod firesc din situații și din acțiuni cele 7 cuvinte ale lui Isus pe cruce; tremuri de focul credinței zărnind lumina cerască făcând aureolă peste crucea din mijloc, și tresări în momentul suprem al expiațiunii, când întunerecul și furtuna învăluiesc Golgota.

În episoade, bazate strict pe textele evanghelice, autoarea știe să împletească amănunte create de bogată fantazie, sau știe de amănuntelor neverificate de mărturii istorice nuanțe armonice cu întreg cadrul acțiunii biblice. Și totuși ele apar într-o haină originală, caracterizările ei frapăză și atrag, și te însușești și earași te pun pe gânduri.

Așa Varava e un filozof din vulgul evreu, un scrutător al marelui probleme a divinității; Anna, sorcul lui Calafia, un moșneag îmbătrânit în păcate; Calafia însuși tipul iocurului, intrigantului și al destrăbălării; Pilat, un om bolnav, plin de noblețe, desprețind pe evrei, voind să scape pe Isus, dar spunându-se de nevoie voiaței masselor înfărtate. Scena împlinirii lui după răstignire este de o frumetea rară. Iuda, vânzătorul, se prefăce, în povestire într-un tânăr și nobil învățat evreu, condus de voința surorii sale Iudita, unealta lui Calafia, frumoasa aristocrată evree, care îl silește cu meschinărie să vânză pe Isus, act pe care la început îl credea nobil; Melchior, unul din cei trei magi dela răstărit, personificarea credințelor filozofice orientale în ce au mai înalt, tinzând spre sublimitatea principilor mesianice; Simeon Chirineanul, ducând crucea lui Isus; Iscariot bătrânul, fatul lui Iuda și al Iuditei, un veros cămătar; apostolul Petru, înfățișat în epoca de îndoeli și nedumeriri; Iosif din Arimateea, prietenul lui Pilat, crezând în divinitatea lui Isus împreună cu Iustitia, soția lui Pilat, mândra patriciană romană; Magdalena pocăită, plină de extazul adorării; apoi Fecioara Maria într-o splendidă apostază de candoare și curăție, răspunzând în Sămbăta patimilor oricărei întrebări cu o divină inspirație: «măne!» Galbus și Maxim, centurionul și ajutorul lui, străjind cu garda mormântul și «trăind» minunea învierii; Ioan Apostolul, bun și blând, în contrast cu asprimea lui Petru; Iosif bărbatul Mariei povestind lui Varava istoria nașterii lui Isus, în momentul când într-o splendidă înfățișare de apoteoză li se arată Mântuitorul; — Va-

România. Patriarhul Ierusalimului a proclamat-o oficial anul trecut. Biserica noastră, cu patriarhul la București ca o consacrare a acestei înălțări, are un rol care-i asigură un anumit loc, indisputabil, într-o adunare ca cea de la Stockholm. Reprezentanții ei au fost la înălțimea chemării. Cuvântările roșite, slujbele religioase oficiate, documentarea și nota în care s-au menținut în debateri, n-au făcut decât să afirme prestigiul bisericii române. Considerația ce li s'a arătat, a fost recunoașterea spontană a acestui merit. Ambasadorii religioși au servit cu distincție țara și se cuvine să se dea faptului mai multă atenție, decât cea consacrată atât întâmplări soldate cu deficit moral.

Congresul general preoteșc

La al treilea congres general al preoților ortodocși asociați din România, congres ținut anul acesta în Cernăuți, s'au discutat două probleme: crearea unui cotidian creștin, și înzeștrirea bisericii ortodoxe.

Din mitropolia Ardealului a participat, între alții, și pr. Dr. Ghi. Ciuhandiu, care în organul diecezan al Aradului raportează despre congres și următoarele:

În chestiunea creierii cotidianului nostru, dela început s'a dat, din partea prezidenților, ideea conducătoare — subliniată de congresiști cu o extremă însufiețire — că acel ziar are să fie liber de orice angajamente de partid, politic ori clerical, ci va suia ideii creștine, care va trebui dusă și așezată adânc în viața noastră publică.

Părintele I. Popescu-Moșoaia, care avuse un mandat să prezinte un referat concret, n'a propus soluții mai desaproape. Totuși, când s'a accentuat absolută necesitatea a celui organ, preoții și alți particulari s'au angajat cu sume frumoase la crearea fondului necesar. D. Mihail Berceanu, ajutor de primar al capitalei București, a fost cel dintâi cu 10 mii Lei. I-au urmat alții și alți, până s'a iscalit peste 250 mii Lei.

Di Popescu Tudor, zelos participant și colaborator la treburile bisericești și ale clerului, a formulat o propunere concretă. Ea culminează în ideea, ca fiecare preot să contribuie, lunar, cu câte 20 Lei la crearea fondului necesar. Se va recurge și la alte izvoare.

Preoțimea a votat moțiunea cu multă însufiețire. Rămâne acum să se procedea cu urgență, la încasarea acelor cotizații. Nădăjduim că nu se va găsi un singur preot și un singur om de bine, care să nu se bucure de înfăptuirea acestui cotidian, demult dorit.

Cele 250 mii, iscalite încâteva minute, sânt dovada grăitoare despre înțelegerea congresiștilor și despre datoria la fel e celor rămași pe acasă.

Înzeștrirea bisericii, a doua problemă capitală a Congresului, raportorul părintele iconom I. Georgescu-Dușumea din București, printr'un referat concis, a îndrumat chestia spre ogășele vechilor tradiții creștine din timpul primar, când banul bisericii și al creștinilor slugea, mai mult ca azi, faptelor de caritate. De aceea Sf. Sa, pornind dela ideea că bisericile (enoriile) cu averi să ajute pe cele fără de averi, concretizează necesitatea, de a se înființa din atari averi o bancă a bisericii, pentru a împrumuta bisericile și mănăstirile sărace. Cere: un fel de monopol pe pregătirea obiectelor bisericești; — înființarea unui institut obștesc de asigurarea bisericilor și a familiilor de bisericiani; — revenirea cimiteriilor, sub disciplina morală și în spre câștigul material al bisericii; stăruința, de a determina pe credincioșii, cari își fac testament, să facă și dăni bisericești. Din toate aceste și alte mijloace, cărora s'ar adăoga familiarizarea creștinilor cu darea bisericească, ar rezulta mari câștiguri materiale. Astfel statului i s'ar cere numai subvenții întregitoare.

În această chestie din urmă se propunea: subvenționarea Cultelor din țară — inclusiv cel ortodox — după proporția numărului sufletelor și cu considerare la averile, pe care unele — numai unele — culte le au, nu însă și cel ortodox. La acest punct s'a dat și un indicu concret despre felul înegal al subvenționării cultelor: Cel v'ro 2 milioane de uniți (ruteni și români) au în bugetul ministerului Cultelor p'or 1925, nu mai puțin ca 38 milioane lei; ear cei 14 milioane ortodocși din întreaga țară, au numai 25 milioane dela stat.

S'a mai cerut, aproape ca prin hotărârea Congresului național-bisericesc din urmă dela Sibiu, paralelizarea leilor preoțești cu salarizarea corpului didactic.

La discuțiile asupra referatului părintelui Georgescu, Congresul a avut deasemenea, aceeași atitudine aprobatoare și de însufiețit protest împotriva risipirii banului public pe minoritarii noștri confesionali...

Situația ortodoxiei din Maramurăș încă a fost, în mod incidental însă, unul din obiectele acestui Congres.

Se știe, că peste zece sate greco-catolice din Maramurăș, sătule de bunătație papistăsimului românesc, s'au lăpădat de unașe. Dar nu au aflat încă chipul de a putea ajunge stăpâne peste bisericile, și averile lor bisericești, deși aproape n'a rămas suflet «unit» în nici una din acele comune.

Episcopia Clujului a trimis chiar un delegat al său la congres, ca să înfățișeze chestiunea și să ceară solicitarea preoților din toată țara. Deși delegatul episcopiei putea fi mai bine ales, totuși, documentele de *feroare*, din partea administrației politice mai ales, ceite în congres, au smuls preoților cele mai energice proteste. La propunerea Părintelui Ciuhandiu s'a primit

soluția: să se protesteze împotriva siluirilor administrative; să se ceară intervenția ministerului cultelor pentru votarea urgentă a proiectului de lege relativ la regimul cultelor, în scop de a se salva libertatea conștiinței religioase a fraților maramureșeni, și din alte părți, cari vor să revină la ortodoxie. S'a decis tot odată, ca Asociația generăla a clerului ortodox să îndrepteze și un cuvânt de îmbărbătare către acei frați și tii duhovnicești.

Chemare frățească

Dela dna Alexandrina Or. Cantacuzino, viceprezidenta Consiliului internațional al femeilor, primim spre publicare următoarele:

Avem datoria, noi femeile, care trăim în această țară să căutăm a înlătură toate neînțelegerile ce ne pot despărți.

Ca viceprezidentă a Consiliului internațional fac o călduroasă chemare atât în numele meu, cât și în numele Consiliului național al femeilor române, cu consimțământul și întreaga aprobare a președintelui acestui Consiliu, dna Calypso Botez și a întregului comitet, către asociațiunile feminine minoritate să primească a se întruni cu noi la sfârșitul lunii Octomvrie a. c., ca să luăm deplină cunoștință de nemulțumirile lor în chestiunile ce privesc ocrotirea copiilor și a femeilor, în chestiunile educative și școlare, și să căutăm pe cât va fi posibil să netezim drumul frățesc, noi mamele, spre o adevărată apropiere.

Sânt îndreptățită a face această chemare deoarece mi s'a adus la cunoștință la Congresul din Washington diferite plângeri, care însă, din lipsă de precizie, nu puteau fi cercetate și nici prezentate celor în drept.

Facem această chemare prin presă, deoarece nu cunoaștem adresa tuturor asociațiunilor feminine minoritate și dorim ca toate să ia parte la această importantă întrunire.

Dacă asociațiunile minoritate ar ține ca întrunirea să se facă în Ardeal, cu toată sediul nostru fiind în capitală, credem că întrunirea ar fi mai potrivită în București, am primi totuși ca întrunirea să se țină într'unul din marile orașe din Ardeal.

În nădejdea că frățeasca noastră pornire va fi înțeleasă de toate asociațiunile minoritate în același gând de dreaptă și bună înțelegere, rugăm ca răspunsurile să fie trimise până la 1 Octomvrie a. c. cu adresele respective ale fiecăreia asociațiunilor minoritate, doamnei viceprezidente a Consiliului internațional la Castelul Zamora din Bușteni.

Alexandrina Or. Cantacuzino.

rava tălharul urmând lui Isus, care-l duce pe drumul ispășirii...

O minunăta împletire de icoane biblice și alcături ale fantaziei într'o curgătoare povestire și din împreunărea cărora figura Mântuitorului se desprinde maiestoașă, dominantă și plină de divină lumină...

Cartea se citește cu inima palpitândă și cu puternice emoțiuni de evlavie...

Părintele Ludovic Cosma a pus o stăruitoare îngrijire pentru fiecare cuvânt din frumoasa sa traducere. Citești cartea ca pe o scriere originală, fără să observi că este de două ori o traducere.

Așa, cum e tipărită, se pot utiliza capitolele întregi, ne schimbate, ca lectură pentru cercuri culturale, șezători biblice etc.

(Cartea se poate comanda dela autor, în Galați, și dela librării, preț 60 Lei). Pr. I. G. Luda.

Câteva tablouri de femei biblice

(Sfârșit)

Doa misionare.

Nu înțeleg prin aceasta să deschidem drum larg coeducației prea libere în viața tinerilor, cum se vedește aceasta într'o anume pătură socială a unor conlocuitori, de alt neam. N-aș putea dela îndemnul de urmare a pildelor de excursiuni cu perechea, tinerii lăsați așa de capul lor, băieți și fete, fără măcar un singur om matur între ei. Petrec zile și săptămâni, la

excursii în munți, în locuri de recreație și de distracții, cari se termină noaptea târziu. Să vezi fetele în revărsatul zorilor, întorcându-se acasă, la braț și pe după cap cu băieți, stărnind din somn pe cetățeni, cu zgomotul și cântecele svăpăiate, de-alungul străzii, — de sigur nu e un mijloc de educație recomandabil. Dar nici zolarea totală a tinerilor de către oală, nu poate fi în interesul unei educații sociale, cel puțin tot așa de necesară în viață, ca și cartea și cultura. Profesori și profesoare, paznici prea aspri într'o privință și prea îngăduitori într'alta, își vor revizui și ei atitudinea, în interesul educației sociale a tinerilor, chiar din școala secundară, ca libertatea universitară și viața independentă să nu-i găsească cu totul nepregătiți, și expansiunea firească a vieții tinerești să-i facă să se răbune pe urmă.

Să nu vă surprindă, când găsești potrivită îndrăzneala lor 3 pretine, cari se hotărăsc să facă o vizită acasă, unul tinăr. De ce n'ar putea întoarce vizita o fetiță, în societatea pretenilor, unui tinăr, de altfel binevăzută în cercul familiar al părinților săi?

S'a întâmplat să am ceva de lucru cu tinărul în același ceas. Am stat îndoielnic la ușa camerei lui, când am auzit din lăuntru un glas argințiu de fată veselă. N'am apucat să mă retrag, când am recunoscut un al doilea glas fe-

meiesc. Am intrat mână și de o curiozitate firească. Unde erau mai mulți nu mai putea fi o surprindere. Bat la ușă. În locul celui pe care îl căutam, răspunde vîoi un glas subțirel și în aceeași vreme și deschide ușa un bujor de fată sfioasă, ca un dedețel de primăvară timpurie. Totuși a fost o surprindere și pentru mine și pentru cei din casă. N'apucai să prind vorba, când ciripitul dulce al uneia, mai îndrăzneată, îmi dă năvală: Așa-i părinte, că ești surprins, când ne găsești în vizită la un tinăr. O clipă de gândire, și-i răspunsei: Nu, găsesc foarte firesc. Dacă băieții merg în vizită la fete, de ce fetele n'ar întoarce vizita chiar băieților singuratici, așa cum ați făcut-o venind în tovarășie de prietene.

Tinărul le tratase cu bomboane, și lîmbiase fiecareia câte o floare. Cea mai vială își prinsese la ureche o garoafă, roșie, ca flacăra inimii ei. Și ciripitul vesel continuă.

Una din fetele își plimbă privirea peste cele câteva tablouri, de pe pereți. Uite prietene, nu le-ai așezat bine, acesta era mai bine între ferestri, în fața cu intrarea, e mai solemn. Acesta, cu colegii dela bacalaureat, era mai bine aici în dreapta dulapului cu cărți, iar deasupra patului pune altceva, în locul caricaturilor aceleia ce-mi repugnă. Instinctiv tinărul puse mîna și lăsă păretele gol deasupra patului.

INFORMAȚIUNI

Știre personală. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae s'a înapoiat dela Stockholm în 5 I. c. la reședința Sa.

În tagma monahală. În 6 Septembrie a. c. a fost primit în tagma monahală a sfintei mănăstiri Cozia prin I. P. C. Sa par. egumen Eftim, cu ceremonialul prescripș de sfintele așezăminte ale bisericii noastre directorul școlii normale «Andrei Șaguna» din Sibiu Dr. Vasile Stan, obținând în tagma monahală numele de Vasile. Adresăm noului monah felicitările noastre!

Înzestrarea bisericilor din Dobrogea Nouă. Ministerul cultelor a făcut cunoscut ministerului de agricultură situația grea în care se găsesc bisericile ortodoxe române din Cadrilater, cerând ca din terenurile ce posedă statul să se înzestreze și aceste biserici cu teren de cultură. În consecință, s'a pus în vedere consilierilor agricoli din Dobrogea nouă să ia măsuri să se facă de acum rezervele de teren în vederea satisfacerii cu pământul necesar bisericilor din această parte a țării.

Peregrinaj. Ca și în anii trecuți, cu ocazia sărbătorii Nașterii Născ. de Dumnezeu, hramul bis. sf. Mănăstiri din Cloara, în anul acesta peregrinajul s'a făcut cu următorul program: Luni seara (7 Sept.) priveghere și predică despre țara credinței. Marți: dela 6—9: predică, mărturisire, cuminăcare; dela 9—10: procesiune la biserică mănăstirii, serv. sf. Paraclis; dela 10—11: sfîșțirea mormântului eroilor, predică; dela 11—1: Sf. Liturgie servită în sobor în bis. nouă; dela 1—2: taina sf. maslu. Cântările le execută renumitul cor al tinerilor de fier din Cugir, precum și muzica militară.

De urmat. Conferința preoților din prot. Lupșa, în ședința sa din vara aceasta, între alte probleme s'a ocupat și cu creșterea religioasă a tineretului în familie. În chestia aceasta a adus hotărârile următoare: Conferința obligă preoții a veni în atingere și a ține contact neîntrerupt cu părinții copilor, mai ales cu acei părinți cari nu știu de creșterea religioasă morală a copilor lor și nu-i deprind în datelele străbune; spre a-și asigura înțelegerea morală asupra părinților, se învita preoții să caute aplicarea unor pedepse morale cu ocazia mărturisirii acelor părinți, cari își neglija creșterea copilor lor și nu-i deprind în purtări bune și în practicarea moravurilor religioase.

Mausoleul lui Alecsandri va fi în curând terminat. Osemintele potului se vor transporta în noul lăcaș de odihnă în cadrul unor serbări cu caracter național. Aceste serbări se vor face la Mircești în cursul lunii lui Octomvrie.

Începutul a fost făcut. Observațiile curgeau potop. Gustul mai fin și simțul estetic mai dezvoltat al fetițelor, răsturnară într-o clipă înțelesul aranjamentului camerei. Nimic nu rămase nediscutat, dela covorașul de jos care lipsea și până la hărțile de pe masa de, scris. Uite așa îmi place mie să orânduesc masa tăcutului, zise copila de fire mai domoală și cât ai bate în palme face ordine. Îți mulțumesc bobocelule închela-i eu, voi face acasă și eu unele modificări, pe masa mea... Pe urmă au ieșit la plimbare.

Am revenit după o vreme la tinăr, și am aflat camera aranjată așa cum o voiau fetițele, mult mai simpatic și mai pretenească. Deasupra patului chipul Domnului Hristos în genunchi, rugându-se. L-am cumpărat după gustul dsoarei V..., deslușește tinărul meu prieten. Și nu mai lipsea nici covorașul, iar pe pat o frumoasă scoară românească. Dar acestea te țin parale pietene — ti zise eu! — Ce să fac, am pus de gând să nu mai merg decât de două ori pe lună la cafenea, până voi plăti tot, și-am redus și fumatul, care e o dajdie grea. — Iată rezultatul unei vizite a fetițelor la un băiat!

Câtă mângăiere n'ar duce cu sine felițe șgobii, în casa unei femei bătrâne, rămasă singură, dacă în după amiezile liniștite ar merge să-și înădă de urât cu cîrpițul lor vesel, punându-i pe

Congres la Timișoara. Uniunea femeilor române din întreaga țară este convocată la al 6-lea congres, ce se ține în 13 și 14 Sept. 1925 la Timișoara. Uniunea se află sub înaltul patronaj al M. Sale Reginei Maria. Președintă este dna Maria B. Baulescu, iar secretari dna Elena Meșianu și dl Ion Pricu.

Școlare. La Belgradul sârbesc s'a întrunit, la sfârșitul lui August a. c., congresul internațional al profesorilor secundari. Congresul a adoptat în unanimitate următoarele moțiuni: 1. Să reducă pe cât posibil programul diferitelor ramuri din învățământul secundar, pentru a îngădui astfel profesorilor să poată lucra la formarea inteligenței elevilor și să nu facă apei nu mai la memoria lor; 2. Să reducă la minimum numărul examenelor; 3. Facultățile să nu ceară prea mult din partea învățământului secundar, al cărui rol este să dea cultură generală, iar nu pregătirea exclusivă la lucrările universitare; 4. Să se reducă clasele și să se sporească orele de lucru ale profesorilor cu elevii în spiritul metodelor preconizate de profesorul Ferriere din Geneva; 5. Să se ceară profesorilor din învățământul secundar să cunoască psihologia tinerilor, după metoda de mai sus.

Bilete nouă, ale Băncii naționale, de 500 de lei se pun în circulație în a doua jumătate a lunii curente. Sânt tipărite pe hârtie abstră, în felul biletelor de 1000 de lei. Hârtile vechi de 500 lei vor fi retrase până la 31 Dec. 1925.

Școala de surori (înfirmiere) vizitatoare. Cu ziua de 1 Octomvrie 1925 se reînchide în Cluj școala de Surori vizitatoare (numirea din trecut Surori de ocrotire) ce va dura 2 ani. Elevele fiind burselele statului, întreținerea lor în institut pe durata cursului va fi gratuită. Persoanele, care doresc să urmeze cursul Școlii de surori vizitatoare, își vor înainta cererea cel mai târziu la 15 Septemvrie a. c., la adresa: Direcțiunea Regiunii I a Ocrotirilor Sociale Cluj, Calea Victoriei 17, Et. II.

La mesele. În căminele de ucenici din Timișoara se mai primesc elevi. Doritorii se pot adresa la directorul Ștefan Vulpe, Timișoara, Piața Tepeș Vodă 2.

Dare pe burlaci. Camera franceză a votat de curând, între noile impozite, și darea pe cei neînșurați. Toți burlacii și divorțații, precum și cei ce trăiesc în căsătorie lipsită de copii și nu au să îngrijească de alte persoane, au să supsoate impozitul sport cu 25 la sută. Persoanele trecute de 30 de ani, dacă la 1 Ianuarie al anului de dare au împlinit doi ani de căsătorie și n'au copii, vor plăti impozit sport cu 10 la sută.

Numărul francmasonilor este astăzi aproape 3½ milioane, dintre cari trasec în America 2.752.000, în Anglia 312.500, în Germania 80.000, iar alții în alte țări.

masă un coșuleț cu prăjitură, rămasă dela prânz în casa lor, ori altădată să-i citească dintr-o carte bună. Sau ar face schimb de veghie la patul unei colege bolnave, ori la căpătâiul unei mame văduve, ai cărei copii sburătăreți sunt departe, pela casele lor și nu pot sosi. Ar fi o frumoasă distracție în timp liber, care ar însenina zilele amare ale altora. Atitudinea lor ar zămisli o atmosferă de seninătate pentru cei amărași, ar trezi sentimente mai înalte, și preocupări mai nobile acolo, unde în lipsa lor, alcoolul și jocurile de noroc fac ravagii cumplite printre tineri.

Dar să trecem la o altă latură de misionarism, reprezentat atât de luminos prin Tavita cea «plină de fapte bune și de milostenii, ce făcea».

În lope, — laffa de azi, oraș de port la marginea mării Mediterane, de unde e calea cea mai scurtă la Ierusalim pentru pelerinii, ce merg să se închine la locurile sfinte și la mormântul Domnului, — trăia o uceniță, o altă diaconisă, slujitoare a comunității creștine de acolo. Numele ei se tălăcuște Căprioara. Nume de acestea erau foarte obișnuite în Orient. Se dau fetițelor la naștere de către părinți lor, pentru a exprima gândul și dorința lor de felul cum ar vrea să se înfățișeze în afară copila lor.

Premiul păcii. Ziare din strălăutate vestes, ca premiul Nobel al păcii va fi conferit arhiepiscopului de Upsala, Dr. Nathan Söderblom, pentru a sa merituosă activitate intru realizarea ideii unui congres universal creștin.

Mennonii, sectari ai ereșiei anabaptiste, cari învață că nici un creștin nu trebuie să poarte arme, s'au întrunit zilele acestea la Zürich, unde și au serbat jubileul de 400 de ani al existenței. Elveția are cam 22 mil de mennoniți, Olanda — țara lor de origine — 70 mil, Rusia 100 mil, Germania 5 mil, America 90.000.

De ce se teme? Un preot unit cere săruior să nu se așeze la Blaj centrul de județ, pentru că pe calea aceasta s'ar deschide larg porțile «fortreței» unite de pe malurile Târnavelor, și în 2—3 ani de administrație românească s'ar putea ușor înălța — grozav! — și o biserică ortodoxă la Blajul închis până acum ermetice pentru orodocși, — dar așa de primitor pentru o sinagogă...

Cătră scriitorii bisericesti. Primim următoarele: Pe la finea anului trecut am solicitat cooperarea tuturor scriitorilor, la opera ce o alcătuiesc sub titlul «Galeria Scriitorilor Bisericești», care va cuprinde viața și activitatea scriitorilor bisericesti, de la veacul al 15-lea până în prezent. În lipsa de informații complete, — repetăm apelul nostru cătră toți scriitorii bisericesti, cari încă n'au răspuns primului nostru apel, ca să binevoiască cu toată urgența a ne trimite: O schiță biografică și consemnarea operelor lor de literatură bisericască, teologică, omiletică și pastorală, publicate în volum, broșuri, ori prin reviste; După puțină, câte-un exemplar din fiecare lucrare, spre a le putea face aprecierea și eventual a reproduce din ele fragmente alese; Dacă eventual nu le-ai avea, rugăm a ni se menționa anul și locul editării, ori apariției; revista ori ziarul în care li s'a anunțat apariția și eventual li s'a făcut vre-o apreciere; iar în caz că lucrările n'ar fi publicate în volum ori în broșură, ci numai în vre-un ziar ori revistă, rugăm a ni se menționa anul și numărul revistei în care s'au publicat; O fotografie mai recentă. — Răspunzând la acest apel veți face un prețios serviciu, atât nouă, cât și literaturii noastre bisericesti, pe care vrem s'o înmulțim și cu lucrarea noastră «Galeria Scriitorilor Bisericești». Pr. D. Voniga preot, publicist, în Ghroce (Anga Timișoara).

Aviz. Zilele acestea am dat sub tipar cartea «Mângăierea bunului creștin», o carte de 200 pagini 8°, care va cuprinde înfățișări creștinești, explicate Evanghelii tuturor Domnecilor de peste an și arătând însemnătatea sărbătorilor. Va fi o carte de mare ajutor preoților la predici, scrisă pe înțelesul poporului dela sate și în același timp o lectură folositoare pentru orice bun creștin. Prețul cărții va fi de 60 lei, plus 4 lei porto recom. Pentru aceia însă, cari

Sprinteneala Tavitei era asemenea unei căprioare, dar gingășia și sflala erau mai mult caracteristice interne ale acestui suflet de fecioară, așa de iubită de toți, pentru faptele ei.

S'a întâmplat să se bolnăvească și a murit. O zi de grea încercare a fost aceasta pentru săracii din lope. O durere mare și jale profundă a cuprins toată comunitatea credincioșilor. În bocete de jale i-au pregăit cele de îngropare, au îmbrăcat o în haină de mireasă imaculată, i-au presărat sicriul cu flori și cu multe lacrimi ale părerii de rău, au așezat-o în foisorul deasupra al casei, unde era locul de retragere la rugăciune al familiei, loc de sfat și conversații intime.

Se vestise că sf. apostol Petru e aproape, în Lida, propovăduind și făcând minuni de tămăduire, ca aceea a slăbănogului Enea. Repede au trimis delegați să roage pe Petru, ca să se abată și la lopi. O rază de nădejde luminează sufletul amărât al celor întristați. Poate apostolul să ajute.

Petru nu zăbovește, se scoală și pleacă după dorința oamenilor, cari pe drum vor fi descoperit cu deamănuntul durerea lor pentru pierderea fecioarei, care a fost mângăierea și înălțarea lor, binefăcătoarea tuturor celor lipsiți.

Dela intrarea în oraș, pe drum și acolo în foisor, văduvele și copiii sărmani li ieșiră

abonându-o, vor trimite banii înainte, prețul va fi numai de 50 Lei, plus 4 Lei porto recomandat. Pentru abonații cari vor cere să li se expedieze cu ramburs, se va socoti prețul de 50 lei, plus șpeșele postale. — Abonații vor primi cartea în zilele prime după apariție. **Septimiu Popa**, profesor de religie, Cluj, Piața Mihai Viteazul 31.

Incunoscintări. La 27 Septembrie 1925, Despărțământul Cluj, al Asociației de cultură, urmând a face o excursiune la Iași, cu care ocaziune să întoarcă vizita Ateneului popular Tătărași, acei ce doresc a lua parte la excursiune: intelectuali, profesioniști, persoane din societate etc., sânt rugați a se înscrie la sediul Despărțământului, Liceul Regina Maria, Cluj, până la 20 l. c. Excursia va dura, cu drum cu tot, 4-5 zile și cheltuielile de fiecare persoană, s'au socotit până la 1000 de lei. De la Cluj la Iași și înapoi, excursiuniști vor avea tren special, dacă numărul lor va fi de cel puțin 300 de persoane. **Comitetul Despărțământului.**

Aviz.

Se atrage atențiunea studenților Academiei teologice din Sibiu, călî încă nu s'au înmatriculat, să se prezinte încă în săptămîna aceasta la Rectoratul academiei pentru înmatriculare, căci după 15 Septembrie, cînd se încep prelegerile, nu se mai poate nime înmatricula.

Sibiu, 10 Septembrie 1925.

Consistorul arhiepiscopial.

CĂRȚI ȘI REVISTE

Ștefan Mețes: Relațiile Mitropolitului Andrei Șaguna cu Românii din Principatele Române. (Biblioteca Sămăntorului Nr. 97 Arad, editura librărie diecezană. Prețul 5 lei). Măreșea figură a Mitropolitului Andrei Șaguna a lăsat condeiul tuturor istoricografilor români. Dl Ștefan Mețes, unul dintre ultimii sosiți pe câmpul nesfârșit al cercetărilor trecutului românesc, nu putea să nu și îndrepte ostentiv spre multipla activitate a marelui așchier. Cu prilejul aniversării de 50 ani dela moartea Mitropolitului Șaguna (în 1923), dl Ștefan Mețes a scris studiul de față, în care ne înfățișează relațiile pe care le-a avut Șaguna cu toți fruntașii vieții bisericești culturale și politice din România. Din aceste pagini, figura lui Șaguna ne apare cu toată grija ei de fiecare zi pentru interesele superioare ale neamului nostru și ale bisericii noastre străbune. Din scrisorile adresate capilor bisericii românești de peste Carpați și altor români de bine, se vede imensa răvnă ce o punea Șaguna

în serviciul culturii românești. Aceste contribuții aduse de dl Ștefan Mețes istoriografiei românești trebuie cunoscute de toți aceia, cari se interesează de trecutul neamului nostru și de figurile istorice care ni-au pregătii desrobirea.

Elena Farago: Scrisori. (Biblioteca Sămăntorului Nr. 93, Arad. Prețul 5 lei). În cele 64 de pagini volumușul cuprinde un ciclu de scrisori de toată frumusețea.

Ion Montani: Valul care trece (Biblioteca Sămăntorului Nr. 95—96, Arad. Prețul 10 lei). Este al doilea pe care dl Ion Montani în publică în «Biblioteca Sămăntorului». De vânzare la Librăria Arhiepiscopială în Sibiu.

Ștefan Mețes: Moștele domnilor și boierilor din Țările române în Ardeal și Ungaria. (Biblioteca Sămăntorului Nr. 83—84 Arad. Prețul 10 lei). Din o mulțime de documente adunate de prin arhive și bibliotecă, harnicul istoriograf Ștefan Mețes a alcătuit această broșură despre Moștele Domnilor și boierilor din Țările române din Ardeal și Ungaria. Cu bogăție de date, dl Ștefan Mețes studiază puternica influență ce au avut-o Domnii și boierii din principatele române asupra vieții românești din Ardeal. Acești domni și boieri au clădit românii ardeleni lăcașuri sfinte pe cari le-au înzestrat cu odăjdii și cu cărți bisericești. Cartea dlui Ștefan Mețes ne luminează o parte a trecutului nostru pe aceste pământuri. Ea oferă o lectură foarte interesantă și n'avem cuvinte îndestul de calde pentru a o recomanda cititorilor noștri. De vânzare Librăria Arhiepiscopială în Sibiu.

V. Demetrius: Nuvele aiese (Biblioteca Sămăntorului Nr. 90—92, Arad. Prețul 15 lei). Volumul conține câteva dintre cele mai frumoase și mai caracteristice pagini de proză ale dlui V. Demetrius.

Anuarul Liceului ortodox român «Andrei Șaguna» din Brașov, anul jubilar 1924—25, publicat de Dr. Iosif Blaga, director. — Un mare volum, conținând darea de seamă istorică a desfășurării vieții acestui așezământ, precum și numeroase contribuții d'ale foștilor săi elevi și profesori. — De vânzare la Librăria Arhiepiscopială, în Sibiu. Prețul 120 lei.

În Biblioteca populară a «Asociației» a apărut Nr. 129: Al doilea președinte al «Asociației», **Vasile L. baron Pop**, 1819—1875, biografie scrisă din prilejul aniversării de 50 ani dela moartea lui, de **Dr. Ilie Dănuș**, protopop, membru al secțiunii istorice. Prețul 5 lei.

Câteva din impresiile unei călătorii în nordul Africii, (Algeria, Tunis, Sahara), este titlul unei interesante broșuri, scrise de dl **G. Preda**, medic-director Sibiu. Prețul 20 lei. Se vinde în folosul Despărțământului Sibiu al Asociației.

Melentea. A apărut în editura: «Cartea Românească» Pagini alege Nr. 193 «Melentea» de Ion Agărbiceanu. Prețul Lei 3. De vânzare la principalele librării din țară.

Pul de lei. A apărut în editura: «Cartea Românească» Pagini alege Nr. 194 «Pul de lei», de Nenișescu Ion, Prețul Lei 3. De vânzare la principalele librării din țară.

Despărț. Hunedoaara al Asociației clerului «A. Șaguna»

Convocare

În conformitate cu dispozițiunile §. 7 din Regulamentul pentru organizarea despărțământelor și cercurilor religioase ale Asociației clerului «Andrei Șaguna», Onor. Preoți a despărțământului Hunedoaara se convoacă la conferința pastorală de toamnă, ce se va ține Sămbătă în 10 Octombrie a. c. la Hunedoaara și Duminică în 11 Octombrie a. c. la Nădăștia-inferioară.

ORDINEA DE ZI:

a) Sămbătă în Hunedoaara:

1. Invocarea Duhului Sfânt la ora 8 a. m.
2. Deschiderea conferinței în cancelaria protopresbiterială.

3. Importanța sinodului I. ecumenic pentru zilele noastre; actualizarea hotărârilor de acum 1600 ani. Conferențiar: Gheorghe Turcean paroh Teluc, și Ioan Truca paroh Bitiz.

4. Căi și metode, pentru societatea «St. Gheorghe» a tinerimii adulte să ia de fapt ființă. Conferențiar: Gheorghe Rain, paroh Nădăștia-inferioară.

5. Darea de seamă asupra celor mai de valoare publicații de cuprins religioz moral apărute în cursul anului 1924 și 1925, de parohul Gh. Henția din Ghelș.

6. Chestiuni de pastorală practică. — Discuții libere.

7. Chestiuni administrative.

b) Duminică în Nădăștia inferioară:

8. Liturgie cu predică pentru popor. Oficiat: preoții: Dr. Vasile Oana, Gheorghe Rain, Gheorghe Henția, Teodor Murgău și Ioan Pinciu. Predică: Dr. Vasile Oana, despre puterea crucii.

9. Sfințirea apei.

După masă:

10. Festival pentru popor cu concursul «Asociației» culturale.

N. B. Participarea preoților este obligatorie. Predică, teme, conferințe se vor lucra în scris, spre a putea fi atașate la procesul verbal al conferinței.

Hunedoaara, 24 August 1925.

Președintele despărțământului:
Protopop Dr. Vasile Oana.

Înainte plîngînd și arătîndu-și hainele și înbrăcămintea lor, făcute de Căprioara, și dăruite de ea până era în viață. Acum o boceau cu strigare de jale, căci se dusesse dela ei sufletul nobil și milos, lăsînd întins pe catafalc un trup rece.

Petru își face milă de sughițul copiilor și de amarul femeilor cernite de jale. Privește cu înduioșare la chipul alb și frumos, ca un înger, își ridică ochii sufletului. În concentrare adîncă către Hristos, stăpînul vieții și al morții și face semn tuturor să iese și să-l lase singur. Apoi se întoarce către fecioară, cade în genușuri și se roagă ferbinte, cu credință tare și cu nădejde, cari fac minuni. Când a simțit aproape adînd puterea lui Hristos nevăzut, prinde de mîna pe fecioară și cu un efort de energie, religioasă într-un elan de încredere în puterea Celuia, al cărui slujitor era, strigă: Tavița scoală! Ea și-a deschis ochii și a șezut, în numele lui Hristos și cu puterea Lui a dat-o vie iarăși credincioșilor și văduvelor, ca un nou îndemn pentru mulți din oraș, ca să se întoarcă și să creadă în Hristos.

Faptele ei au dat viață nouă Tavitei. Faptele bune sunt izvor de viață vecinică. Credința religioasă însoțită de faptele milei creștinești, aici în viața pămîntească a omului, sunt bani peșuși în vistieria cerească, cu dobîndă mare.

Acolo regăsești capitalul, ca să te bucuri de el, ca de o comoară agonisită în cer.

Acestea sunt comorile despre care Hristos ne vorbește cu atîta îndemn ceresc (Mat. 6. 19—21)

Credința activă prin fapte, este mijlocul de mîntuire, și de cîștigare a împărăției lui Hristos. Nu cu mintea, ci mai vîrtoasă cu inima să crezi, și să iubești; nu cu vorbe dulci, ci cu fapte de ajutorare a semenului tău.

În duhul Tavitei zace forța de rezolvire a problemei sociale, ce se pune cu tot mai stăruitoare necesitate în vremile noastre. Numai dragostea lui Hristos, înfățișată în fapte de bine facere, este în stare să risipească norii îngrămădiți deasupra vieții sociale, să înlăture nemulțumirea unora, să înmoale egoismul altora, să potolească răzvrătirea și să înfrîneze asuprirea. Prin faptele dragostei creștine se curmă nevoia externă a vieții subuminate și se netezesc lipsurile vieții interne. Și sunt multe aceste nevoi și nesfârșite aceste lipsuri. Holdele sunt multe și secerători puțini. Valerul nostru nesfârșit asupra rețelilor, pe cari le întîlnim la tot pasul, mistuind zilele unor fînte, fără vina lor, ori fără să mai aibă acum puterea de reculegere prin sine, — trebuie să contenească, și în locul tîngălii să păsească fapta de ajutorare, energică și insuficientă.

Ce vast teren de afirmare și de validare a dragostei și a sufletului creștinesc îmbie viața

socială fetelor noastre, cari s'ar inspira din duhul Tavitei pentru a-și concentra forțele într-o organizație sistematică de ajutorare a celor bînuți de atîtea mizerii. Ce chemare sfîntă se desprinde din figurile celor două misionare către fetele rămase nemăritate, ca ele să se logodească cu Hristos și să se facă ucenice ale Lui în slujba binelui, pentru semenii lor. Cu lucrul mînilor lor și cu seninul inimii lor curate, domnișoarele din societatea bună, fiecare în parte, ori înțovărășite la acțiune de binefacere creștinească, ar putea da un reazăm puternic operei de caritate, pe care biserica, ca și statul caută să o realizeze în beneficiul omenirii.

Dea Dumnezeu ca Duhul Tavitei să inspire cât mai multe suflete feminine. Să se reverse acest duh în largul cuprins al meleagurilor, pe cari viețuiește neamul nostru, pentru că femeile române să-și afirme acum, ca și oarecînd, femeile din vremea vieții de pe pămînt a Mîntuitorului și a întărilor creștine, alipirea lor către Hristos și legea Lui sfîntă. Să săvârșească, prin pilda faptelor lor, renașterea religioasă și socială, după care oftează omenirea din toate straturile și de pe întreg pămîntul.

Lumina femeilor să lumineze pe pămînt, ca oamenii văzînd faptele lor, să mărească pe Tatăl nostru din ceruri.

Preot P. Morușca.

Nr. 360—1925.

(206) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa I Rășinari, protopresbiteratul Sibului, se publică prin această concurs cu termen de 30 zile dela cea dintâi apariție a concursului în «Telegraful Român».

Venitele împreunate cu acest post sânt cele datorite în coala B. pentru întregirea dela stat.

Reflecții îndreptățite la acest post sânt poftiți să și trimită petițiile provăzute cu documentele necesare în termen subsemnatului și să se prezinte și în parohie spre a fi cunoscuți de credincioși.

Sibiu, la 10 August 1925.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu comitetul parohial din Rășinari.

Emilian Cloran
protopop.

Nr. 599/925.

(204) 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa a III-a Hurez, tractul Făgăraș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele împreunate cu acest post sânt cele datorite în coala B. pentru întregirea dela stat.

Concurenții își vor înainta cererile de concurs, instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu protopopesc în termenul fixat și, după prealabila încunoștințare a oficiului protopopesc, se vor prezenta în parohie în vre-o Duminică sau sărbătoare pentru a cânta, ori a servi și predica.

Hurez, la 5 August 1925.

Oficiul protopopesc ortodox român, în înțelegere cu comitetul parohial.

Nicolae Borzea,
protopop.

Nr. 385/925 ppb.

(205) 2—3

Concurs

Pentru întregirea următoarelor parohii vacante din tractul Zarand, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român»:

1. Birtin parohie de clasa III.
2. Blăjeni-Criș parohie de clasa II.
3. Blăjeni Grosuiri parohie de clasa III.
4. Buzești de jos cu filiile Străuți și Tîcari clasa III.
5. Bulzești de sus clasa III.
6. Crăciunești clasa III.
7. Valea Brad clasa III.
8. Potngani clasa III.
9. Peștera clasa III.
10. Ribiciora de sus clasa III.
11. Șesuri clasa III.
12. Tomnatecul de jos clasa III.

Alte venituri afară de cele fasonate în coala B. și salariul dela stat, nu sânt.

Concurenții, sânt rugați a-și înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare oficiului protopopesc al Zarandului în Brad, în termenul deschis, având concurenții a se prezenta în parohia unde competează în vre-o Duminică ori sărbătoare, spre a face cunoștință cu poporul.

Brad, la 9 Iulie 1925.

Oficiul protopopesc ort. român al Zarandului.

Piso,
protopop.

Școala de stat pentru fete, Sighișoara

Aviz

Dirjecțiunea liceului de stat pentru fete din Sighișoara aduce la cunoștința Onor. public, că în urma ordinului Ministerului Instrucțiuni Nr. 14216—1924 la susnumitul liceu se va deschide și cl. VI, întru cât se prezintă numărul reglementar de eleve. Este deci de dorit, că elevele ce vor să se înscrie pe clasa VI să prezinte cât de urgent cererea direcțiunii școlare.

Dirjecțiunea liceului de fete.

(102) 3—8

M. A. Vitez, director.

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

Nr. 490—925.

(93) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de preot-paroh în parohia de clasa III-a Zăbala, protop. Oltuz, jud. Treiscaune, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Tel. Rom.».

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotației dela stat.

2. Locuință în natură (casă parohială nouă).

3. Improprietărea e în curs. Până la finalizarea ei 8 jug. cal. I de pământ în folosință.

4. 50 poveri de lemne de foc aduse acasă și câte 40 Lei de fiecare familie.

Concurenții să și înainteze cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare of. protop. al Oltuzului în termenul legal, având a se prezenta în parohie cu știrea of. protop. spre a cânta, cuvânta sau celebra și a face cunoștință cu poporul.

Zăbala, din ședința comitetului parohial în înțelegere cu oficiul protopopesc.

Ioan Rafiroiu
adm. protopop.

Nr. 691/1925

(101) 3—3

Concurs repetiț

Neprezentându-se nici un candidat calificat la primul concurs, se deschide al doilea concurs la parohia de cl. III-a Apața, protopopiatul Sf. Gheorghe, cu termen de 30 zile dela prima apariție a acestui concurs în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt, pe lângă întregirea dela stat, și următoarele:

1. Casă parohială de piatră împreună cu edificiile economice: șură, grajd și grădină de pomi și zarzavat.

2. Câte o ferdelă (de 20 l.) de ovăș și câte una de grâu sau secară sau porumb de fiecare familie, ear dela văduve jumătate.

3. Porțiune canonică veche 6 jug., dela reforma agrară 32 jug. situate pe hotarul comunei vecine Măceș, cari au fost folosite până acuma de pășune.

4. Dela comuna politică 6 stângini de lemne în pădure, nețătate.

Concurenții își vor înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral la Arpădac, jud. Treiscaune, având a se prezenta în parohie în vre-o Duminică sau sărbătoare pentru a cânta ori a servi și a predica.

Arpădac, la 26 Mai 1925.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu comitetul parohial din Apața.

Aurel Nistor,
adm. prot.

Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebuit pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțesti din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se pot precuira toate

Manualele școlare

ce se folosesc în Liceul de fete din Sibiu.

**De vânzare
acțiuni Albina, Sibiu**

Informațiuni la Administrația foalei

În Editura „Cartea Românească” a apărut

**Istoria Românilor
din Dacia-Traiană**

de

A. D. Xenopol

Ediția III. Volumul I și II — Prețul ambelor volume Lei 200, plus Lei 15 spese postale, trimițând suma prin mandat postal

Se poate comanda dela

Librăria Arhidiecezană din Sibiu
Strada Mitropoliei Nr. 45.

La Librăria Arhidiecezană în Sibiu, se mai află de vânzare

**Noul Testament
(cu litere drile)**

de

Andrei baron de Șaguna

Prețul: crudu Lei 8—, broșat Lei 15—, plus porto postal Lei 5—.

Doriți să fiți economic

fără a renunța la cafea? La aceasta veți ajunge numai prin a prepara cafeaua Dv. cu ENRILO. El e singurul în măsură să înlocuiască cafeaua boabe, atât de costisitoare astăzi. În ce privește gustul său, el seamănă cu cafeaua boabe până la extrema posibilitate, și pe lângă aceasta e foarte aromatic, de o culoare frumoasă brună, precum și nutritiv, prin combinația sa. El e foarte spornic și de acres extrem de ieftin la întrebuințare. O încercare Vă va convinge de toate aceste superiorități ale cafelei ENRILO. Pentru calitatea excelentă a acestei specialități garantează producătorii:

(78) E 51 HEINRICH FRANCK SÖHNE.

PENTRU PELERINAJUL LA IERUSALIM

se recomandă citirea cărților:

Gr. D. Cruceanu: Prin Ierusalim	Lei 16
I. Chiru Nanov: Pe căile profetilor	„ 40
Pierre Loti: Ierusalimul, trad. de C. Buzatu	„ 25
T. Filipescu: Călăuz prin Constantinopol și împrejurime	„ 10

se pot comanda dela:

Librăria Arhidiecezană în Sibiu

Trimițând suma prin mandat postal, plus Lei 10— pentru spese